

Siden sidst

Af dekan, professor, dr.theol. Kirsten Busch Nielsen

Mens dette skrives, er 2019 stadig et helt nyt år. På vegne af Det Teologiske Fakultet vil jeg gerne ønske godt nytår, selv om hilsenen på grund af TEOL-

informations produktionstid først når bladets læsere først i februar. De seneste måneder har rummet en række vigtige udviklinger med betydning for fakultetets arbejdsområder, som sikkert vil sætte deres præg på året. Men det er også umuligt at lukke øjnene for, at samfundsmæssige udviklinger ikke mindst internationalt kalder på, at universiteterne holder godt fast i de opgaver, som vi har ansvar for. Særligt vigtigt er ansvaret for unge menneskers (ud)dannelse. De studerende skal gennem deres universitetsuddannelse indgydes mod og det i høj grad i en tid, hvor unge bekymrer sig for fremtiden: Mod til at lære, til at tænke, til at handle, til at være uenige og forskellige og til at være fantasifulde. De studerende og uddannelserne skal stå i centrum af fakultetets nytårsønsker for 2019.

Hen over julen har de danske univer-

siteter haft en række lov- og bekendtgørelsesændringer i høring, der vedrører uddannelserne. Mellem regeringen og Folketingets øvrige partier blev der først i december 2018 indgået politisk aftale om mere fleksible universitetsuddannelser. Et element er, at det såkaldte retskrav forlænges, så bachelorer efter afsluttet uddannelse ikke fortaber retten til at komme ind på den kandidatuddannelse, der er den naturlige overbygning på bacheloruddannelsen, selv om de ikke søger ind umiddelbart efter eksamen. Det giver dem mulighed for at snuse til noget andet mellem bachelor- og kandidatuddannelse. Det vil være op til de studerende selv at udnytte denne mulighed. Reglerne er endnu ikke helt klare, styringen af kandidatuddannelserne, bl.a. hvor disse er dimensionerede, vil blive vanskeligere end i dag, og på de færreste felter er der et bachelorarbejdsmarked at søge ud på i en pause mellem bachelor- og kandidatuddannelse. Men denne smidiggørelse af uddannelsessystemet, hvor der gennem de senere års effektivisering nu generelt er opnået højere studiefremdrift, må alligevel hilses velkommen. Mere skeptisk stiller vi os fra fakultetets side til et andet element i de lovændringer,

som den politiske aftale skal udmøntes i, nemlig indførelsen af nye akademiske overbygningsuddannelser af et årsværks varighed. Her fraviges den efterhånden velkonsoliderede “Bologna-model” med treårige bachelor- og toårige kandidatuddannelser med risiko for uklarhed for de uddannelsessøgende og i længden med risiko for udhuling af kandidatuddannelserne.

Frem mod december var det en anden høring, der krævede fakultetets opmærksomhed. Vi har over nogle år fulgt debatten om mulig præstemangel i folkekirken tæt og var sammen med repræsentanter for det teologiske fagområde ved Aarhus Universitet i 2017 også inviteret til møde i Kirkeministeriets “Udvalg om præstemangel”. Udvalget skulle i en situation med bl.a. færre studiepladser på teologi, færre uddannede og færre ansøgere til præstestillinger komme med forslag, der kunne afbøde en risiko for præstemangel. Udvalgets betænkning blev udsendt i september 2018. På linje med Aarhus Universitet svarede vi fra København, at fakultetet gerne bidrager til ministeriets indsats med at imødegå mulig præstemangel. Men vi så kritisk på betænkningens mest vidtgående forslag, nemlig en ændring af Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken, der skulle lede til en forsøgsordning med ansættelse af andre akademikere end teologer som præster på basis af efteruddannelse. Der fulgte hen over efteråret en væsentlig debat, som fakultetet tog indgående del i ikke mindst med det sigte at sikre, at den lange tradition i Danmark for universitetsuddannelse i teologi som fagligt grundlag for varetagelse af præsteembede ikke lider et knæk. Også de teologistuderende gik

aktivt ind i sagen, og vi har haft gode drøftelser med samarbejdspartnerne i folkekirken. Vi ser frem til det videre samarbejde med folkekirken om sagen. Også dette forestående arbejde fortjener et nytårsønske.

De studerende skal tilbydes gode muligheder for at stifte bekendtskab med andre faglige miljøer på Københavns Universitet eller ved andre danske eller udenlandske universiteter, og Det Teologiske Fakultet ønsker at tiltrække både danske og udenlandske studerende. Internationalisering af uddannelserne fik dog et skud for boven i efteråret på grund af en ny dimensionering, der skal begrænse antallet af studerende på engelsksprogede uddannelser. Debatten herom blev ret stilfærdig. Ændringen vil i nogen grad kunne mærkes på Afrikastudier, hvor loftet over optaget bliver sænket med et antal pladser. Det hører blandt vores ønsker for 2019, at der findes veje til at imødegå disse stramninger.

I efteråret optog en anden væsentlig debat ansatte og studerende på Københavns Universitet og i høj grad også medierne. Den handlede om, hvordan der kan sikres en god tone mellem universitetets ansatte og studerende, så mobning og chikane undgås, uden at friheden til at ytre sig, som nogle frygtede, derved vil blive indskrænket. Ved dimissionsfesten i november, da vi lykønskede de nyuddannede teologer, sagde jeg, at et studium ikke må være et ekkokammer af ens meninger, og jeg mindede kandidaterne om, at de i studiet har mødt tekster og tolkninger af tekster, der går i vidt forskellige og også modsatte retninger. Opbyggelige, ideologiserende, kritiske, mainstream, logiske, besværlige, måske

krænkende eller langt-ude-i-hampen positioner er de blevet konfronteret med, og forhåbentlig har de haft undervisere, der modsagde dem, eller som blev modsagt af studerende. Jeg tilføjede, at de studerende forhåbentlig også har taget de hårde diskussioner med hinanden, hårde i argumenter snarere end i tone. En slags kvittering til fakultetet var der i cand.theol. Sidsel Lervad Hansens tale for og på vegne af kandidaterne. Den kan læses længere fremme i dette hæfte.

Også på forskningssiden – ligeledes et hovedansvarsområde – har der siden sidst være meget at ønske tillykke med. Lektor Anne Gudme modtog i oktober meget fortjent Videnskabernes Selskabs sølvmedalje 2018 for sin forskning i Det Gamle Testamente. I foråret 2018 fik ph.d.-studerende Emil Hilton Saggau, som er kirkehistoriker, The Miklós Tomka Award for bedste bidrag til en konference i International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association (ISORECEA). Senere i år modtager postdoc Mikkel Christoffersen The Manfred Lautenschläger Award for Theological Promise, der uddeles af Research Center for International and Interdisciplinary Theology ved Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, på baggrund af sin ph.d.-afhandling *Living with Risk and Danger: Studies in Interdisciplinary Systematic Theology*. I skæringen mellem uddannelse og forskning har cand.theol. Søren Frank Larsen modtaget Københavns Universitets sølvmedalje 2018 for sin besvarelse af det kirkehistoriske pris-spørgsmål *Antropologien i en eller flere*

oldkirkelige salmekommentarer. Tillykke til de fire med fornemme resultater og udmærkelser.

Siden sidst er, som jeg varslede i seneste nummer, professor Lauge Olaf Nielsen trådt tilbage. Lektorerne Anna Vind og Florian Wöller har ført pennen i den portrætartikel, hvormed fakultetet også på dette sted siger tak til Lauge Nielsen for indsatsen i kirkehistorien og for fakultetet. Hans fagområde videreføres bl.a. gennem Florian Wöllers forskning. Jeg bød velkommen til Florian Wöller i septembernummeret, og her præsenterer han sig selv. Det gør han på engelsk, skønt han er tysksproget og efter få måneder i København allerede ganske kapabel til dansk.

Siden sidst har der været holdt valg af medarbejder- og studenterrepræsentanter til universitetets bestyrelse, akademiske råd, ph.d.-udvalg og studienævn, i år med vagtskifte raden rundt. Særligt i Akademisk Råd og Studienævnet for Teologi, som får en række nye medlemmer, vil dette kunne mærkes. Tak til alle afgående medlemmer af råd og udvalg og god arbejdslyst til nyvalgte, studerende såvel som ansatte. Afdeling for Bibelsk Eksegese får ny afdelingsleder fra forårssemesteret. Lektor Jesper Tang Nielsen overtager 1. februar 2019 posten fra professor Heike Omerzu, der dog bliver ved ledelsesopgaverne, nemlig som forskningsudvalgsformand.

Godt nytår 2019 ønsker med en måneds forsinkelse Det Teologiske Fakultet læserne af TEOL-information. God læselyst!